

Uvodnik

Amar Imamović

Jedna od ideja vodilja kod pokretanja časopisa *Živa baština* bila je da se vremenom obrade velikani filozofske i duhovne misli koji su ostavili traga na svjetsku civilizaciju i njezine tokove. Slijedom takve ideje, u ovom broju pristupili smo analizi djela i misli Ibn Sinaa, na Zapadu poznatijeg kao Avicena, pritom svjesni da ga nismo uspjeli predstaviti ni blizu onome kako to on zaslužuje. Malo je ljudi u historiji koji su kao Ibn Sina ostavili tako dubok trag i na Zapadu i na Istoku, u filozofiji i u medicini.

Iako svjesni svega navedenog te poznavajući vlastite manjkavosti i ograničenja, ipak, vođeni Mevlaninom mišlju sročenom u stihu: *Ako ne možeš svu vodu iz mora popiti, u mjeri žeđi trebaš zahvatiti*, prihvatili smo se ovog odgovornog i velikog zadatka, uz napomenu da ćemo se i u narednim brojevima *Žive baštine* vraćati Ibn Sinau i upotpunjavati uvid u njegovo djelo i njegovu misao.

Istraživanje Ibn Sinaova djela višestruko je značajno. Prije svega, Ibn Sina nam je važan kao veliki filozof koji je na historijskoj pozornici ljudske misli ostavio dubok trag. Drugo, razumijevanje Ibn Sinaa neophodno je da bi se shvatilo kako je tekla filozofska misao prije i nakon njega, a zatim koliko je i na koji način on utjecao, naprimjer, na Suhrevardija i Mulla Sadraa, te koji je to iskorak učinio Mulla Sadra svojom transcendentalnom filozofijom napuštajući osnove peripatetičke filozofije.

Prva dva rada u ovom broju pripadaju Sejjidu Husejnu Nasru i nude nam opći uvid u Ibn Sinaovu misao, te posebno u njegovu vjerovjesničku filozofiju. Sljedeća dva rada, treći i četvrti, upoznaju nas u osnovnim crtama s utjecajem Ibn Sinaa na zapadnu misao.

S petim i šestim radom namjera nam je bila da, pomoću analize dva Ibn Sinaova stajališta glede odnosa s Uzvišenim Bogom, predstavimo dubinu njegove misli te suptilnost kojom se odlikuju njegove rasprave, a s njima i tadašnji islamski svijet, ali i da pokažemo da još ima mjesta da se one podvrgnu analizi i da se na njima pokaže snaga današnjih mislilaca. Posebno zadovoljstvo čini i to što smo preveli i priredili rad Sejjida Muhammeda Entezama, moga profesora na doktorskim studijama u Komu, koji nam predavao upravo peripatetičku filozofiju, odnosno misao i djelo Ibn Sinaa kao njezinog najvećeg predstavnika.

Sedmi rad bavi se ontološkim stajalištem Ibn Sinaa o ljubavi, kod nas rijetko tretiranoj temi, što je dobar uvod u naredni, osmi rad, odnosno prijevod njegove glasovite poslanice o ljubavi/aški s uvodnom raspravom koja nudi kratak pregled viđenja ljubavi u filozofiji tokom historije.

U devetom i desetom radu donosimo prijevode i komentare četiri Ibn Sinaove poslanice koje su pisane simboličkim jezikom i uglavnom se bave pitanjima duhovnog putovanja duše i preprekama na tom putu. Ova Ibn Sinaova djela, iako ne manje zanimljiva, ostala su u sjeni njegovih osnovnih djela iz filozofije i medicine. Zanimljivo je da je jednu od tih poslanica, tačnije *Poslanicu o pticama*, vidjevši je važnom, veliki Suhrevardi preveo s arapskog na perzijski jezik.

U nastavku radova o Ibn Sinau Mubina Moker donosi veoma zanimljivu analizu o Omeru Hajjamu kao promotoru Ibn Sinaove misli, što opet govori u prilog tvrdnji da je Ibn Sina utjecao na druge velikane misli.

Manje je poznato, a neki to i osporavaju, da je Ibn Sina pisao i poeziju, tačnije rubaije na perzijskom jeziku. Prvi put prijevod tih rubaija na bosanski jezik donosi nam Elvir Musić.

Haris Dubravac uhvatio se velikog posla i na jednom mjestu sakupio sve ono što je tokom posljednjih stotinu godina prevođeno i pisano o Ibn Sinau. Priređujući ovaj rad, prošao je kroz sve dostupne arhive i građu, što zaslužuje posebnu pohvalu. Ovo je veliki doprinos i olakšanje za svako naredno istraživanje o Ibn Sinau.

Želimo li spoznati veličinu Ibn Sinaa neizostavno se moramo upoznati i s njegovim radom u medicini po kojem je u nekim dijelovima svijeta više poznat nego kao filozof. Tako, ovaj broj časopisa završavamo s kratkim osvrtom o Ibn Sinaovom položaju u medicini, ali s tim da ostaje velika potreba da se u narednim brojevima više osvijetli ova njegova dimenzija.

Imamović Amar